

Voor de longen schadelijk fijn stof vlakbij kippenstal

nieuws

Mensen die in de buurt van een pluimveebedrijf wonen, hebben elf procent meer kans op een longontsteking. Dat blijkt uit een onderzoek onder leiding van de Universiteit Utrecht dat verscheen in het wetenschappelijk tijdschrift over longaandoeningen Pneumonia. Stofdeeltjes zijn de boosdoener. Vanaf een afstand van 1,15 kilometer van een pluimveebedrijf neemt het extra risico snel af, aldus de onderzoekers. Op een afstand van anderhalve kilometer is het verdwenen. Wouter Wytynck van Boerenbond wijst er in Het Belang van Limburg op dat de Belgische situatie verschilt van de Nederlandse. Bij onze Noorderburen is er een concentratie van kippenstallen (en uitstoot van fijn stof, *nvd.r.*) in de regio's van Tilburg en Barneveld, waar de pluimveebedrijven bij ons meer verspreid gelegen zijn over het land.

7 MAART 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:39

Lees meer over:
pluimveehouderij
gezondheid

Mensen die in de buurt van een pluimveebedrijf wonen, hebben elf procent meer kans op een longontsteking. Dat blijkt uit een onderzoek onder leiding van de Universiteit Utrecht dat verscheen in het wetenschappelijk tijdschrift over longaandoeningen Pneumonia. Stofdeeltjes zijn de boosdoener. Vanaf een afstand van 1,15 kilometer van een pluimveebedrijf neemt het extra risico snel af, aldus de onderzoekers. Op een afstand van anderhalve kilometer is het verdwenen. Wouter Wytynck van Boerenbond wijst er in Het Belang van Limburg op dat de Belgische situatie verschilt van de Nederlandse. Bij onze Noorderburen is er een concentratie van kippenstallen (en uitstoot van fijn stof, *nvd.r.*) in de regio's van Tilburg en Barneveld, waar de pluimveebedrijven bij ons meer verspreid gelegen zijn over het land.

"We wisten al dat er in de omgeving van pluimveebedrijven een verhoogd risico was op longontsteking", zegt Lidwien Smit, eerste auteur van het artikel dat verscheen in Pneumonia. "Maar wij hebben nu ook vastgesteld dat luchtvervuiling de meest voor de hand liggende oorzaak is van deze longontstekingen. Omwonenden blijken veel meer pneumokokken in hun keel te hebben, dat zijn bacteriën die een longontsteking kunnen veroorzaken. Zij hebben daardoor meer kans om ziek te worden."

Pneumokokken komen veel voor, ook in gebieden zonder pluimveehouderij. "Dat is dus een teken dat deze bedrijven geen specifieke bacteriën of virussen verspreiden die het risico op longontsteking verhogen. Onze conclusie is dat de stofdeeltjes nabij de pluimveebedrijven de boosdoener zijn achter de longontstekingen." Concreet verhoogt het risico met 11 procent voor omwonenden binnen een straal van 1 kilometer en 150 meter.

Het onderzoek loopt al langere tijd en is gesubsidieerd door de Nederlandse ministeries van Economische Zaken en Volksgezondheid. Aan de basis ligt een studie van de huisartsendossiers van 92.500 patiënten en een steekproef bij bijna 1.000 mensen met een longontsteking. Zij wonen allemaal in Noord-Brabant, een provincie met een sterk aanwezige pluimveehouderij. Gelijkaardig onderzoek is in ons land nog nooit uitgevoerd, zo bevestigt Jan Eyckmans van de FOD Volksgezondheid aan Het Belang van Limburg.

Ook Anne-Marie Vangeenberghe, woordvoerder van Boerenbond, heeft geen weet van dergelijk onderzoek maar ze wijst op toepassing van de principes van de best beschikbare technologie bij stallenbouw, onder andere op vlak van ventilatie. In de krant wordt het niet vermeld maar er is in Vlaanderen een kennisconsortium actief dat werkt rond de luchtemissies van de veehouderij. Het luistert naar de naam VEMIS luistert en lichtte in 2012 zijn activiteiten toe op [VILT.be](https://www.vilt.be).

Het landbouwonderzoek dat in Vlaanderen gebeurt naar fijn stof focust op het effect in en niet buiten de stal. Zo wees het project 'Pigdust' uit dat de arbeidsrisico's voor de boer en veearts die vaak in een varkensstal vertoeven min of meer binnen de limieten van de Belgische wetgeving blijven, al overschrijden ze wel de in de literatuur aanbevolen waarden. De onderzoekers van ILVO en UGent adviseerden daarom dat varkensboeren zich beter zouden beschermen tegen het aanwezige fijn stof en de ammoniak in de stal.

Wouter Wytynck, pluimveespecialist bij Boerenbond, verwijst in verband met fijn stof naar onderzoek van het Proefbedrijf Pluimveehouderij in Geel. Daaruit bleek dat scharrelkippen iets meer stof produceren dan kippen die gehuisvest worden in verrijkte kooien. "Onderzoek naar het effect buiten is er niet", zegt Wytynck, en hij plaatst zelf een aantal kanttekeningen bij de Utrechtse studie die hem bekend is. "De onderzoekers pleiten zelf voor meer onderzoek. Bovendien is het aantal gevallen van longontsteking in de bestudeerde populatie eerder laag. Elf procent meer lijkt heel veel terwijl het in werkelijkheid over een klein aantal gevallen ging."

De specialist ziet trouwens verschillen tussen België en Nederland wat pluimveebedrijven betreft. "We hebben zo'n 1.250 pluimveebedrijven in België. Die bedrijven liggen verspreid over het land. In Nederland heb je meer een concentratie van die bedrijven in de regio's van Tilburg en Barneveld", zegt Wytynck. "Maar uiteraard moeten pluimveebedrijven bij ons voldoen aan de strenge milieuwetgeving. Hoe dichterbij gevoelige natuur en bij woongebieden, hoe strenger. Daar komt het op neer. Zo moeten sommige stallen werken met zogeheten windbreukwallen. Dat zijn stofbakken die het stof verzamelen dat via de ventilatoren tot daar gewaaid komt. Ook zijn er voorschriften voor de schouw. Die moet minimum een halve meter hoger zijn dan de nok van het dak." Wytynck heeft geen weet van meer gevallen van longontsteking bij pluimveehouders zelf.

Meer info: [Pneumonia](#)

Bron: Het Belang van Limburg / eigen verslaggeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra